

ПРЕС КЛИПИНГ

25. август 2014.

НАСЛОВИ

Lazar Šestović, Svetska banka: Napred se ne može bez 80.000 otkaza;(стр.2)

Radovanović: Prodajemo banje, ali izvori ostaju državni;(стр.4)

Стечај државних банака на почетку;(стр.5)

Др Мирко Васиљевић: Стечај неће заобићи многе неприватизоване фирме; (стр.7)

Буџет празни сива економија;(стр.9)

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/489947/Lazar-Sestovic-Svetska-banka-Napred-se-ne-moze-bez-80000-otkaza>

Lazar Šestović, Svetska banka: Napred se ne može bez 80.000 otkaza

Suzana Lakić

U javnom sektoru višak je najmanje 80.000 ljudi, a otpuštanje mora da počne odmah, kaže u razgovoru za „Blic“ glavni ekonomista Svetske banke Lazar Šestović.

Situacija je teška ali daleko smo od bankrota: Lazar Šestović

- U naredne tri godine deficit budžeta mora svesti sa oko sedam na 2,5 odsto, pa bi u tom periodu iz javnog sektora trebalo otpustiti i do 30.000 radnika godišnje. Kod države radi 800.000 ljudi, a imamo ukupno 1,7 miliona zaposlenih. Takav odnos je neprirodan i neodrživ. Na sve to, u javnom sektoru je mnogo onih koji primaju po nekoliko plata, koje su dosta veće nego kod privatnika - ocenio je Šestović.

Kako ocenjujete najavljeno smanjenje plata i penzija?

- Ne znamo šta Ministarstvo finansija priprema. Naša preporuka je da se smanjenje penzija ostavi za kraj jer ima dosta drugog prostora za uštede. Smanjenje penzija jeste najlakše ali prvo treba smanjiti zarade u javnom sektoru, ali ne linearno. Potrebno je uraditi detaljnu analizu koeficijenta kojih ima nekoliko stotina, zatim analizu zarada, osnovica kojih ima sedam, osam, načina plaćanja...

Koje mere su nužne u javnim preduzećima?

- Treba smanjiti subvencije javnim preduzećima i preduzećima u restrukturiranju koje nas godišnje koštaju oko milijardu evra. Sve dok je tako, privatni sektor ne može funkcionisati dobro. Fokus treba staviti na najveće gubitaše, „Srbijagas“ i „Železnice“. U tim firmama treba promeniti sve, od menadžmenta, preko načina ugovaranja poslova do cele organizacije. Smena menadžmenta neophodna je u svim javnim preduzećima, mora se dati profesionalcima da ih učine profitabilnim.

Teret skupih kredita

Šta nas najviše vuče nadole?

- To su sigurno krediti koje je Srbija uzimala u 2009. i 2010. godini, a koje danas otplaćujemo s kamatama i većim od 10 odsto godišnje.

Koliko su hitne najavljene mere?

- Mora se krenuti odmah, danas. Izgubili smo dve godine u pregovaranjima. Javni dug raste veoma brzo, dostigao je nivo oko 65 procenata BDP-a, a njegova struktura nije baš najpovoljnija, rokovi za otplatu kredita nisu tako dugi i nema dovoljno prostora da se refinansiraju i da se napravi prostor da budžet odahne.

Koliko je Srbija daleko od bankrota?

- Situacija jeste teška, nezaposlenost je iznad 20 odsto, nema značajnih investicija, kreditna aktivnost banaka se smanjuje, a poplave su povukle u recesiju. Sve to znači manje prihoda, veći deficit i potrebu za zaduživanjem, što Srbiju gura nadole. Ipak daleko je bankrot jer postoje zalihe na dinarskim i deviznim računima od 2,4 milijarde evra u centralnoj banci i trezoru, ali to nikako ne znači da se treba opuštat. U Srbiji je trenutno gore nego u regionu. I susedi imaju problem s javnim dugom, ali njihova ekonomija pokazuje znake oporavka i rast je mnogo brži.

Verujete li u najave iz Vlade da ćemo živeti bolje u 2016?

- Bolje nam može biti koliko sutra, i to s malo mera, ali uz odlučnu politiku i volju. Ako samo rešimo pitanja „Srbijagasa“, „Železnica“ i desetine agencija, uštedećemo veliki novac, a građani će dobiti bolju uslugu i udobniji život.

Radovanović: Prodajemo banje, ali izvori ostaju državni

Tanjug

Privatizacija 14 banja i specijalnih bolnica, koje su se našle na spisku Agencije za privatizaciju, ne podrazumeva i prodaju izvora koji predstavljaju prirodno blago, izjavila je Tanjugu vršilac dužnosti direktora te agencije Marijana Radovanović.

Ona smatra da je sada trenutak da se banje prodaju, jer će bez ulaganja njihova vrednost padati. Banje u sporu, kaže, neće biti privatizovane.

- Izvori se neće privatizovati, jer je to prirodno bogatstvo i kao takvi ostaju državni. Samo se prenosi pravo korišćenja izvorišta uz određenu nadoknadu koja se plaća nadležnim institucijama po utvrdjenim tarifama - objasnila je Radovanovićeva.

Upitana kako će država sprovesti privatizaciju banja, budući da postoje nerešeni imovinsko pravni odnosi države i PIO Fonda u tim zdravstvenim ustanovama, odgovara da neće biti prodaje pod sporom.

- Verujem da ćemo prevazići sve prepreke zbog izuzetnog interesovanja investitora za banje. PIO Fond je državna institucija i kao takva moći će aktivno da učestvuje u samom postupku privatizacije. Penzioni fond će imati značajnu ulogu isto kao i druge zainteresovane strane poput Ministarstva zdravlja, ali i Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija - rekla je Radovanovićeva.

Ona je navela da je inicijativa za privatizaciju banja doneta još 2008. godine i Vlada Srbije je, podseća, dala saglasnost na tu inicijativu, što jasno ukazuje da postoji opredeljenje da banje i specijalne bolnice budu privatizovane.

- To je izuzetno značajan resurs Srbije koji otvara velike mogućnosti za ulaganja, naročito sada kada postoji veliko interesovanje investitora. S druge strane, ako se ne krene u privatizaciju i ulaganja, vrednost banja i specijalnih bolnica će sve više padati - ocenila je Radovanović.

Prodaja ili stečaj ili likvidacija

Govoreći o sudbini ostalih preduzeća za koja ne budu stigla pisma zainteresovanosti i gde privatizacija nije realna, kaže da će u tom slučaju nakon isplate socijalnog programa, biti pokrenut stečaj ili likvidacija.

- Prilikom dostavljanja predloga najviše ćemo ceniti pisma zainteresovanosti, ali ćemo uvažavati i parametre kod firmi kao što su na primer, da li one imaju biznis, tržište i proizvode. Ideja nam je da ovom prilikom odvojimo zdravo od bolesnog - rekla je Radovanovićeva.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Stecaj-drzavnih-banaka-na-pocetku.sr.html>

Стечај државних банака на почетку

Спасаване банака државу коштало око 800 милиона евра, али велико је питање колико ће моћи да надокнади из њиховог стечаја

Покушаји државе да се пронађе решење: Агробанка

Државу је спасавање посрнутих сопствених банака коштало најмање 800 милиона евра, а још је непознато да ли ће и колико новца држава, као власник, моћи да „извуче” после њиховог стечаја. Јер, држава је у годинама када је веровала да спасава оно што се спасти може докапитализовала Агробанку, Развојну банку Војводине и Привредну банку Београд стотинама милиона евра емисијама хартија од вредности, а крајњи резултат њиховог стечаја, односно пребијања поверилаца и државе као дужника, још дуго неће бити познат.

Према тренутном „рачуну пропасти” једино је познато да повериоци, за сада, потражују, око 110 милиона евра, међутим, остаје отворено питање вредности стечајне масе, јер она још није позната из простог разлога што, на пример, није уновчена њихова непокретна имовина.

У Агенцији за осигурање депозита, која је стечајни управник у ова три случаја, наводе да у случају Нове Агробанке потраживања поверилаца износе 11,89, док је вредност неиспитаних потраживања 1,42 милијарде динара. Од отварања стечајног поступка у октобру 2012. године уновчена је стечајна маса у износу од око две милијарде динара. „У току су припремне радње за уновчење непокретне имовине Нове Агробанке у виду процене њене тржишне вредности”, наводе у Агенцији. Највреднија имовина ове банке је свакако пословна зграда у центру Београда.

Да ли зато што је Нова Агробанка правно следбеник Пољопривредне банке Агробанке, која је отишла у стечај и што су на нову банку пренети права и обавезе старе, тек потраживања

поверилаца су у овом случају „банке претходнице” много мања и износе 56 милиона динара. У овом случају вредност оспорених потраживања је 1,4 милијарде динара. То што су потраживања оспорена не значи да неће бити на крају призната, јер поверилац има право да их тражи судским путем.

У стечајном поступку над Пољопривредном банком Агробанком највише се одмакло.

- С обзиром на то да стечајни дужник нема друге имовине осим потраживања, у зависности од њихове наплате намириваће се процентуално и повериоци. Намирење поверилаца по основу утврђених потраживања извршено је делимичном деобом 24. 2. 2014. године и то други исплатни ред у целости и пети исплатни ред у износу од 12,39 одсто. Након тога, извршена је и друга делимична деоба повериоцима петог исплатног реда у износу од 12,69 одсто утврђених потраживања. После друге делимичне деобе, повериоци другог исплатног реда намирени су у потпуности, а повериоци петог исплатног реда у износу од 25,08 одсто утврђених потраживања. Извршена је и одговарајућа резервација за оспорена потраживања у петом исплатном реду за повериоце који су у законском року поднели тужбе за утврђење - наводе у Агенцији.

У случају Развојне банке Војводине утврђена је коначна листа потраживања, при чему призната потраживања износе око 1,98, а оспорена 7,22 милијарде динара. „И код ове банке у току су припремне радње за уновчење имовине у виду процене њене тржишне вредности”.

Стечајни поступак Привредне банке Београд још је на почетку.

- Решењем Привредног суда у Београду од 28. 10. 2013. године покренут је поступак стечаја над Привредном банком Београд. У току поступка стечаја, а на основу поднетих пријава потраживања поверилаца, још није одржано испитно рочиште. Стечајни управник извршио је анализу свих пријављених потраживања и утврдио њихову основаност, с изузетком две пријаве. У наредном периоду стечајни управник ће упутити предлог Привредном суду у Београду за одржавање испитног рочишта. Такође ће се наставити са наплатом потраживања, а планирана је и продаја непокретне и покретне имовине у циљу намирења поверилаца у што већем проценту, наводе у Агенцији.

С обзиром на то да стечај такозване четири велике друштвене банке (Беобанке, Југобанке, Инвест банке и Београдске банке) није завршен ни после 13 година, а да нема назнака ни када би то могло да буде, логично је претпоставити да би и стечај државних банака из новијег времена могао дуго да траје.

У Агенцији за осигурање депозита, која је стечајни управник и у та четири случаја, као разлоге за изузетно дуг стечајни поступак наводе мање-више исте разлоге. Највећи дужници банака су правна лица у поступку реструктурирања, односно приватизације и зато се не може утицати на брзину наплате потраживања од њих. Проблем представља спора и дуга наплата у поступцима извршења над имовином дужника обезбеђеним хипотекама.

Додатно, стечај Београдске банке је, на пример, везан за окончање поступака ликвидација над пословним јединицама банке на Кипру и Њујорку и мешовитих банака и то Франко - Југослав банке и АЈ банке у Лондону у ликвидацији. На окончање стечајног поступка утиче и поступак приватизације дужника банке с територије Косова и Метохије.

У случају Инвест банке нарочито велику препреку окончању поступка стечаја представља и окончање спорова везаних за имовину у Хрватској и спорови против БиХ због дугова предузећа с те територије по основу Париског клуба поверилаца.

Исплатни редови

Према актуелном Закону о стечају приоритетно се из стечајне масе измирују трошкови самог поступка. У другом исплатном реду су нето минималне зараде запослених у години пре отварања стечаја. С њима се плаћају и ПИО доприноси. Трећи ред су јавни приходи настали три месеца пре отварања стечајног поступка (комуналне таксе и слично). У четвртном реду су остали стечајни повериоци, а у петом су потраживања настала две године пре отварања стечајног поступка.

Јована Рабреновић

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/dr-mirko-vasiljevic-stecaj-nece-zaobici-mnoge-neprivatizovane-firme>

Др Мирко Васиљевић: Стечај неће заобићи многе неприватизоване фирме

Нема сумње да је привреди Србије потребан нови правни оквир у новом својинском и институционалном окружењу. Ипак, тражење тог правног оквира праћено је бројним препрекама, па и заблудама,

од доминације дужничке привреде у којој се штити дужник уместо поверилац, преко партијске доминације јавног сектора привреде и приватизације изведене погрешним средствима и с погрешним људима, до непоштовања усвојених правила чак и од саме државе која њихову примену треба да гарантује. Кад се томе дода спорост извршења судских одлука или ослобађање одговорности и благонаклоност према неплатишама и онима који повређују право у односу на оне који га примењују, онда је ауторитет права на недозвољено ниском нивоу. Такву слику наших (не)прилика за „Дневник“ даје професор Правног факултета у Београду и председник Удружења правника у привреди Србије др Мирко Васиљевић.

Наш саговорник, као добар познавалац привредног права, износи да је за ефикасну и конкурентну привреду неопходно ефикасно и конкурентно право, а претпоставка потребне реформе права у привреди је претходно опредељење привредне стратегије, односно економске политике. Др Васиљевић подсећа на то да се тренутно у Србији расправља о стратегији реиндустријализације, коју је припремио Владин Национални савет за привредни опоравак, иако Србија не оскудева у таквим стратегијама: по неким изворима, за последњих дванаестак година било их је 107, чему треба додати још око 200 обнародованих на покрајинском и локалном нивоу. Ипак, све су углавном биле неуспешне и чак штетне (не само са становишта трошкова израде већ и резултата такве економске политике).

- Србија већ дуго пати од недостатка сопствене акумулације, а у таквим условима губи смисао свака расправа о развојној стратегији, с обзиром на то да се ниједна земља не може успешно развијати без сопствене акумулације. У таквим околностима сасвим су на месту упозорења да је највећи проблем са Стратегијом реиндустријализације то што, иако се понекад позива на неке нове концепте, она заправо представља жал за неповратном прошлосту и практично је

реквием за стару индустрију, а Србији треба визија и стратегија развоја, која се мора одредити за освајање нових светских знања и тржишта, а не за реиндустријализацију - истиче професор Васиљевић.

Међународна банка за обнову и развој и Светска банка сваке године рангирају земље по квалитету регулације из једанаест праћених области. Србија је прошле године на тој листи заузела 86. место, али је, појединачно посматрано, у неким областима далеко испод тог ранга или далеко изнад. Компанијска регулатива донела је Србији 42. место, али по регулативи система дозвола и сагласности - 179, по регулативи заштите инвеститора - 86, а по регулативи плаћања пореза 149.

- Србија свакако мора да учини још много на општем плану унапређења квалитета своје регулативе за инвеститоре да би подигла свој ранг, који се, укупно гледано, не може оценити тако лошим, посебно у поређењу с неким другим земљама у окружењу. Србија, међутим, посебно мора да унапреди своју регулативу која се односи на наведене четири области. Дебиروقратизација и дерегулација државне и локалне управе, као и мере транспарентности - јавности, неодложни су императив њеног реформисања - став је професора Васиљевића.

Пажњу српске пословне и струковне јавности посебно су привукла четири законска пројекта: Закон о раду, Закон о приватизацији, Закон о планирању и изградњи и измене и допуне Закона о стечају. Ресорно министарство за привреду оценило је те пројекте судбинским за реформу привредноправног оквира и за тржишну позицију привреде Србије.

- Појединачно посматрано, међутим, сваки од тих закона има и своје посебне „болне тачке“. Не улазећи у бројна конкретна решења која иритирају неку од страна кључних учесника социјалног дијалога и партнерства, чини се да им је на том плану заједничка одлика да долазе у погрешно време -превише одишу филозофијом привредног либерализма у време кад се она видљиво напушта и у земљама њеног изворишта због петогодишње економске кризе у највећој мери њом изазване - и на погрешно место -разорено српско друштво с економијом разореном у основи погрешно спроведеном приватизацијом. У таквим условима нова решења, која су неспорно и тржишна и реформска, наилазе на неразумевање и институционалне отпоре - сматра Васиљевић. -Професор каже да је слично и с новим Законом о приватизацији.

- На основу сада свима јасног исхода спровођења Закона о приватизацији с почетка овог века, који је, мало је рећи, привредна пустош, предложена је нова филозофија приватизације преосталих неприватизованих предузећа - у комерцијалном сектору привреде њихов број је занемарљив, која се, уместо филозофије продаје по сваку цену било коме и у што краћем року, заснива на свакако прихватљивијој филозофији, више на стратешком партнерству, докапитализацији, заједничком улагању, закључењу уговора... Као полазиште, нова филозофија је свакако далеко прихватљивија од претходне, али проблем је опет у погрешном времену. Неприватизована предузећа тешко да се могу приватизовати по новом моделу јер су углавном економски непривлачна. Отуда, највећи број неприватизованих предузећа завршиће у скутима Закона о стечају, пролазећи кроз неку форму реорганизације - сматра Васиљевић.

Весна Савић

Со на живу рану

Реафирмација института уговора о раду (институт грађанског права који почива на слободи воље и равноправности уговорних страна) или колективног уговора о раду (с елементима и уговора и нормативности) по нашем суду основна је нит решења новог Закона о раду. То је свакако пут развоја односа запослени-послодавац, у условима евидентне незаштите

запослених и практичне обесправљености и неравноправности у односу на послодавца. Та реафирмација доживљава се не као корак напред већ као стављање соли на живу рану - истиче Мирко Васиљевић.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/budzet-prazni-siva-ekonomija>

Буџет празни сива економија

Сузбијање сиве економије и боља наплата пореза чине ону половину мера на којима ће министар Душан Вујовић, како најављује, радити у реформи финансија. Пореске инспекције су од јула појачане, има више људи, и до данас су успеле да затворе више од 800 објеката,

Угоститељство је легло сиве економије

колико су затворили за целу прошлу годину.

На почетку појачаних летњих пореских инспекција уочено је да сваки трећи објект не испуњава неку пореску обавезу, преноси Б92.

„Рецимо, самим тим што смо појачали контроле на терену, проценат неисправности је пао за пет одсто”, каже Душан Граовац из Сектора контроле Пореске управе Србије. Свако од нас плаћа ПДВ који је урачунат у цену и требало би да инсистира на доказу да је тај новац отишао у државну касу.

Међутим, већина потрошача не размишља о фискалном рачуну. „Дошли смо до податка да 85 одсто грађана не би пријавило угоститељски објект који не издаје фискалне рачуне. И то је податак око кога смо заиста забринути. Конкретно сваки други грађанин не добија и не тражи фискални рачун и не сматра да је то неки проблем, а ми смо става да свако од нас мора редовно да испуњава своје пореске обавезе и да то очекује и од других”, наводи Виолета Јовановић из НАЛЕД-а.

Чак и гостима који чекају рачун све чешће се подмеће такозвани међурачун у нади да неће чекати онај битни, фискални.

„Међурачун или како се још зове поруубина - да сликовито то објаснимо. Ако у супермаркету купите 20 ариткала, нећете добити 20 рачуна. Тако није реално да за три кафе у кафићу добијете три рачуна”, каже Душан Граовац.

Пореске утаје најчешће су у туризму, трговини и угоститељству, где је поред неплаћања ПДВ-а огроман проблем непријављивање радника. Такав начин пословања одомаћен је у Србији посебно од почетка економске кризе и угрожава и мале и велике привреднике. Процењује се да је знатно више од пола милиона грађана Србије приморано да ради на црно.